

SPIS TREŚCI

Wstęp.	7
Wykaz skrótów.	10

ROZDZIAŁ PIERWSZY POLSKA FRAZEOLOGIA BIBLIJNA – STAN BADAŃ

1. Zbiory leksykograficzne	17
2. Opracowania filologiczne	23

ROZDZIAŁ DRUGI ZAGADNIENIA TEORETYCZNE, ŹRÓDŁOWE, METODOLOGICZNE

I. Biblizm i terminy pokrewne	29
II. Wielkość korpusu i próby jego klasyfikacji	30
III. Podstawa materiałowa opracowania. Charakterystyka źródeł	32
IV. Kryteria doboru i metoda opracowania materiału	39

ROZDZIAŁ TRZECI PREZENTACJA I ANALIZA MATERIAŁU

A. Wyrażenia	
arka przymierza	45
bramy piekielne.	52
chleb powszedni	55
dar Boży	57
dziecko / dzieci Boże	58
falszywy prorok	61
gałązka oliwna	63
głos wołającego na puszczy / pustyni	66
groby pobielane.	70
grzechy młodości	71
gwiazda zaranna / poranna	73
jaskinia zbójców	75
kamienne tablice	77
kamień młyński u szyi.	79
kamień obrazy	82
kamień węgielny	85
korona cierniowa	88
liść / listek figowy	89
łono Abrahama.	91

łże boleści	93
mądrość salomonowa	95
miecz obosieczny	96
miedziane czoło	99
moce niebieskie.	101
niebieski ptak / ptaszek	102
od stóp do głów / głowy	108
padół łez / płaczu	111
palec Boży	113
płacz i zgrzytanie zębów	115
pokarm duchowy	117
sądny dzień	119
serce kamienne	122
sługa wierny.	123
sól ziemi	125
stworzenie Boże / Boskie	127
szata godowa	129
ubogi duchem / w duchu	131
uczony w piśmie	134
uczta weselna	138
ziarno / ziarno gorzycy	140
ziemia / kraj / kraina mlekiem i miodem płynąca	142
ziemia obiecana.	145
złoty cielec	146
znak / znaki czasu	149

B. Zwroty

bić / uderzać się w piersi	151
(być) cichy(m) i pokornego serca	154
być dobrej myśli	155
dać / dawać świadectwo	157
gorzko płakać / zapłakać	160
nie mieć gdzie głowy skłonić.	162
(nie) rzucać perły przed / między wieprze / świnie	165
nie znać dnia ani godziny.	167
paść / upaść do / u nóg / stóp.	169
płakać rzewnymi łzami	171
poruszyć niebo i ziemię	173
posypać / posypywać (sobie) głowę popiołem.	176
przejść / przecisnąć się przez ucho igielne	179
przekuć / przekuwać miecze na lemiesz	183
rozdierać / rozrywać szaty (nad kimś / nad czymś).	185
rwać włosy na głowie / z głowy	189
spać / zasnąć snem wiecznym	191
strząsnąć / strzepnąć proch / pył z sandałów / nóg / ze stóp	193
strzec (kogoś / czegoś) jak źrenicy oka	195
umyć / umywać ręce	198

widzieć źdźbło w cudzym oku, a w swoim belki nie widzieć	201
wierzyć przeciw ościeniowi	206
wybrać / obrać lepszą / najlepszą częśćkę	209
wyzionąć ducha.	210
zamienić / obrócić się w słupek soli	213
zetrzeć (coś) na / w proch / pył	215
zrównać (coś) z ziemią	217

C. Frazy

(A) Słowo stało się ciałem.	219
Bóg (jest) mi świadkiem	221
Bóg dał, Bóg wziął.	224
Duch (wprawdzie) ochoczy, ale ciało mdłe	226
Jaką miarą / miarką mierzysz / mierzycie, taką i tobie / wam odmierzają	229
Kamienie wołać będą	232
Kamień na kamieniu (nie zostanie).	234
Kto mieczem wojuje, (ten) od miecza ginie	237
Kto nie (jest) z nami, ten (jest) przeciw nam	239
Kto sieje wiatr, zbiera burzę	241
Kur zapiał	243
Lekarzu, ulecz / uzdrów samego siebie.	245
Nic nowego pod słońcem.	247
Nie samym chlebem żyje człowiek	249
Nie sądz / sądzcie, a nie będziesz / będziecie sądzony / sążeni	251
(Niech / niechaj) nie wie lewica, co czyni / daje prawica	253
Nieobecny ciałem, ale obecny duchem.	256
(Oddajcie) co (jest) cesarskie – cesarzowi, a co Boskie – Bogu	257
Oko za oko, ząb za ząb	260
Oto człowiek	262
Padł strach	263
Przemija postać (tego) świata	266
Rozeszła się wieść	268
Szukajcie, a znajdziecie	271
(Trudno / nie można) dwom panom służyć	273
Włos (komuś) z głowy nie spadnie	275
Żniwo (wprawdzie) wielkie, ale robotników mało	277

PODSUMOWANIE I KONKLUZJE	282
Bibliografia	303
Indeks omówionych frazeologizmów	321
Indeks przytoczonych frazeologizmów.	324
Indeks utrwalonych frazeologizmów	331
Indeks osobowy	334
Summary.	339
Резюме	340